

First Lord of Admiralty, lastskilt bedrøvet: «Argumentene om nøytraliteten var sterke, og jeg kunne ikke gjøre meg gjeldende (ell. få overhånd). Jeg fortsatte å forfekte mitt standpunkt med alle midler og ved alle anledninger». Det ble et diskusjonsobjekt i stadig større kretser, og argumenter til dets fordel ble endog drøftet i pressen. Dette var nettopp veien til å vekke angst i Tyskland, og til motforholdsregler.

På tysk side hendte det første av betydning slik som det fremgikk i de erobrede optegnelser, tidlig i oktober måned, da storadmiral Raeder uttrykte sin frykt for at nordmennene ville åpne sine havner for britene, og framla for Hitler hva for strategiske ulemper en britisk okkupasjon kunne medføre. Han pekte også på at det ville være fordelaktig for den tyske u-båtkrig å «få støttepunkter på den norske kyst, f. eks. i Trondheim, ved hjelp av press fra Russland. Men Hitler skjøv forslaget til side. — Hans tanker var konsentrert om planer til et angrep i vest for å tvinge Frankrike til å slutte fred, og han ønsket ikke å bli trukket inn i noen uvedkommende operasjoner eller spredning av resursene.

En ny og meget sterkere tilskynnelse

for begge parter oppstod som følge av den russiske invasjon i Finland i slutten av november (1939). Det russiske angrep framkalte sterk rørelse av avsky i Storbritannia og et brennende ønske om å hjelpe Finland med å yte motstand. På samme tid så Churchill i dette en ny mulighet for et støt mot Tysklands flanke, under påskudd av å hjelpe Finland. I sin egen beretning sier han: «Jeg ønsket denne nye og gunstige bris velkommen som et middel til å oppnå en større strategisk fordel ved å sette en stopper for de livsviktige jernmalmsforsyninger til Tyskland».

I en note av 16. desember stilte han opp alle sine argumenter for ved dette skritt som han beskrev som «en større offensivoperasjon». Han forstod at en sannsynligvis drev tyskerne til en invasjon i Skandinavia, men han hevdet: «Vi har mer å vinne enn å tape ved et tysk angrep på Norge og Sverige».

De fleste i regjeringen hadde imidlertid fremdeles skrupler

en landgang ved Narvik — spesielt «for å få kontroll over Gällivare malmfelt». De britiske argumenter seiret, og det ble ordnet slik at styrken skulle seile tidlig i mars.

EN SKJEBNESVANGER BEGIVENHET INNTRAFF

den 16. februar. Et tysk skip «Altmark», som førte med seg britiske krigsfanger tilbake fra Søratlanten, ble jaget av vandredestroyere og søkte tilflukt i en norsk fjord. Churchill sendte en direkte ordre til kaptein Vian på H. M. S. «Cossack» til å støte fram i norske farvann, entre «Altmark» og befri fangene. To norske kanonbåter var på skueplassen, men de ble skremt, og den der på følgende protest fra den norske regjering, i anledning av at man hadde trengt inn i deres farvann, ble avvist.

Hitler på den andre siden betraktet protesten bare som en gestus for a narre ham, og var overbevist om at den norske regjering var Englands vilige medskyldige. I følge de tyske admiraler ble «Altmark» atfæren avgjørende for a stemme Hitler for en invasjon i Norge. Det var gnisten i kruttønnen.

Den 1. mars gav Hitler sine direktiver for invasjonen. Men enda var det ikke definitivt besluttet å slå til. Optegnelsene av Raeders samtaler med Hitler viser, at han fremdeles plagedes av sin overbevisning om at «opprettholdelsen av Norges nøytralitet, er det beste» for Tyskland, og på den annen side av sin frykt for en truende britiske landgang der.

OPPFANGET KRINGKASTINGSBUDSKAP

Den første uke ble angsten på tysk side mer febrilsk. Den 13. ble det meldt at britiske u-båter ble trukket sammen ved sydkysten av Norge, den 14. oppfanget tyskerne en radiomelding hvorved allierte transportere ble beordret til å holde seg klar til avreisen, den 15. kom tallrike franske offiserer til Bergen. Tyskerne hadde følelse av at man sikkert kom dem i forkjøpet, da deres egne ekspedisjonstropper ennå ikke var ferdige.

HVORDAN GIKK DET EGENTLIG FOR SEG PÅ ALLIERT SIDE?

Den 21. februar slo Daladier

de langt fra a ha et rent friblad.

Planene ble vellet over ende ved Finnlands militære sammenbrudd og kapitulasjon overfor Russland den 13. mars, som berøvet de allierte deres primære påskudd for å gå inn i Norge. Som første reaksjon på denne kalde dusj ble to divisjoner som hadde vært bestemt for styrken til Norge, sendt til Frankrike, det som svarte til en divisjon, forble disponibelt.

En annen konsekvens var at Daladier måtte gå av og ble erstattet med Reynard som kom til makten som følge av det plutselige krav om en mer offensiv politikk og hurtigere handling. — Reynard reiste til London for å møte det øverste krigsråd den 28. mars, bestemt på å gå inn for en øyeblikkelig gjennomføring av det norske prosjekt. Den 4. for å gjøre nye anstren-

CHAMBERLAIN BLE VANSKELIG

Men der behøves ikke noe press nå, fordi som Churchill har fortalt, Chamberlain var blitt «meget tilbøyelig til en aggressiv aksjon av en eller annen art på denne skueplass». Idet han åpnet rådsmøtet argumenterte han ikke bare sterkt for en aksjon i Norge, men anbefalte også sterkt vedtaket av Churchills annet yndlingsprosjekt, å slippe en uavbrutt strøm av miner fra luften ned i Rhinen og andre elver i Tyskland.

Det ble bestemt at mineleggingen av norske farvann skulle bli gjennomført 5. april, og han kom tilbake til landsettingen av tropper ved Narvik—Trondheim—Bergen og Stavanger. Den første troppekontingent skulle reise til Narvik den 8. Men da oppstod en ny utsettelse: Den franske krigskomite ville ikke gå med på å slippe ned miner i Rhinen, fordi det ville medføre tyske pressalier «som ville falle tilbake på Frankrike». Chamberlain fikk imidlertid ordnet det således at Churchill reiste over til Paris den 4. for å gjøre nye anstrenninger — som ikke førte fram — for å overtale franskmennene til å godta hans plan med Rhinen.

Det betydde en kort utsettelse av «Wilfred», den norske plan. Det er merkelig at Churchill innvilget i dette for dagen i forvegen var der under møtet i krigsrådet blitt lagt fram rapporter fra krigsdepartementet og utenriksdepartementet, hvor det stod at store mengder av tyske skip med tropper ombord var kon-

saljomfru, kjøkkenhjelp, stuepike, oppvaskpiker og en i vaskeriet. Passer best for folk som setter pris på fjellet og en vakker natur.

TUDDAL HØIFJELLSHOTELL, Telemark

Gårdsbruk kjøpes

Større eller mindre gård kjøpes. Henv.

Eiendomsmedglør
Ernst O. Asmann
Postboks 4007, Oslo.

Gård til leie.

På Sørlandet er en liten gård til leie. Før 3 kyr og hest, innl. elektr. lys, redsk. og en liten buskap kan følge med. En som er vant med skogsarbeide kan rekne med greie vilkår. Bill. mrk. «V. Agder nr. 229».

Hushjelp

helst yngre, med godt humør får plass på Toten gard straks eller senere. Henv.

Paul Sukkestad,
Lena, Ø. Toten, telefon nr. 29 a.

Bekjentskap.

Ung bondegutt, tidl. N.S. ønsker a bli kjent med ei kjekk og grei jente, 25—30 år. Bill. mrk. «Innnerad nr. 215».

Plass ledig.

Gjenta og gut får plass på fruktgard fra 1ste juni. Søknad med vitnemål og lønskrav sendes inn.

Hans Fosshagen,
Leikanger, Sogn

Kapital — Stilling.

Tidl. NS-mann som har sonet straffen og mistet stilling, hjem, mesteparten av innbo og maskiner, søker aktiv ell. passiv partner med kapital 6—8000,— til kjøp av maskiner for start av en liten skofabrikk. Sikkerhet i maskiner. Har skom.verksted, lang praksis, skinn- og lærkvote og kvalifikasjoner, medl. Norges Skomakerm. Forbund. Event. ønskes forb. med noen som kan overdra et gårdsbruk Bergen — Sørlandet — Østl. Må få overta uten kontanter, kun på banklån. Hvis jeg ikke får kapital ell. gård ønskes plass på skorabrikk, skom.verksted eller som privat-, dro-sje-, bus- eller lastebilsjåfør. Bill. mrk. «Levebrød nr. 235».

Løssalgpris 25 øre

Nordmørspostens Trykkeri

MEN EN MERKELIG KJEDE AV UHELL

fulgte etter vedtaket. General Hotblack, en dyktig soldat med moderne ideer, ble utpekt til kommandant, men etter at han hadde fått ordren om sin oppgave, forlot han Admiralitetet ved midnatt, for å gå tilbake til sin klubb, og noen timer senere ble han funnet bevisstløs på trappen hos hertugen av York, idet han tilsynelatende har fått et plutselig anfall. En etterfølger ble utpekt, og han reiste neste dag med ily til Scapa, men flyet styrtet plutselig ned da det iløy rundt flyplassen der.

Imidlertid skjedde der en plutselig forandring med generalstabens og admiralitetets synsmate. Den 17. hadde de godkjent Trondheimplanen, men den neste dag svingte den over til det motsatte. De anbefalte nå istedet at de landsatte tropper i Namsos og Andalsnes skulle forsterkes og utvikles til en knipetang mot Trondheim. På papiret så utsiktene bra ut, for der var mindre enn 2000 mann tyskere i dette område, hvorimot de allierte landsatte 13 000. Men avstanden som skulle dekkes, var stor, snøen gjorde operasjonene vanskelige, og det viste seg at de allierte tropper var meget mindre i stand til å overvinne vanskelighetene. Framstøtet fra Andalsnes — istedenfor å greie å svinge nordover mot Trondheim, ble snart til en defensiv aksjon mot tyske tropper som støtte fra Oslo opp gjennom Gudbrandsdalen og teiet de norske til side.

EN GENERALS YTTERSTE FORSIKTIGHET

De de allierte tropper ble ille medtatt som følge av luftangrepene, og selv manglet hjelp fra luftvåpenet, anbefalte de lokale kommanderende evakuering. — Gjeninnskipningen av de 2 styrker var ferdig 1. og 2. mai — og man overlot således konerollen både over Sør-Norge og den midterste del av Norge til tyskerne.

De allierte konsentrerte seg nå om å vinne Narvik, men general Macesy's ytterste forsiktighet hindret et hvert raskt angrep — til tross for inntrengende henstillinger fra admiral Lord Cork, som var stillet i spissen for de

H. Wilsgård

Båtsfjord
Skipsmegler — fiskeprodukter
Telefon nr. 69

Kongsberg-gjengen

har sin årlige festlige sammenkomst på vanlig sted lørdag 17. juni kl. 6 (18). Mat, kaffe og skaffetøy medtas. Adgang for Kongsberg-gjengen og andre kamerater med damer.

NS-mann,

49 år, med middelskoleeksamen, 2-årig handelsgymnasium og lang, allsidig kontorpraksis samt 2. kl. kystskippersertifikat, håper herigjennom å få noe å gjøre — gjerne som skipper eller styrmann i kyst- og/eller nordsjøart (tysk og engelsk). Bill. mrk. «Ordensmann nr. 228».

kombinerte styrker i dette avsnitt. Endog da landsridskreftene var blitt øket til 20 000 mann, var deres framrykning langsom. På den andre siden greide 2000 mann østerrikske alpejegere, forsterket med likeså mange matros fra de tyske destroyere, å utnytte best mulig landets defensive fordeler. Først den 27. mai ble de drevet ut av byen Narvik.

På denne tid hadde den tyske offensiv i vest gjort et dypt innhugg i Frankrike som var på nippet til sammenbruddet. Så ble de allierte styrker evakuert i Narvik 7. juni.

De allierte hadde lagt en umatelig angrepsand for dagen i forbindelse med det skandinaviske spørsmål, parret med manglende tidssans, med det resultat at folk i Skandinavia unødig ble ført ut i elendighet Hitler derimot hadde, for en gangs skyld, i det lengste vist sin uvilje mot å slå til, men da han endelig bestemte seg for å komme de vestlige styrker i forkjøpet, kastet han ikke bort mer tid — og hans utvalgte styrker opererte med en hurtighet og dristighet som langt oppveiet deres antall under den vanskelige ekspedisjon.